Agatha Christie

Misterul lăzii din Bagdad

Din cuvinte reieşea un titlu care-ți reținea atenția, lucru pe care i l-am spus şi prietenului meu Hercule Poirot. Nu ştiam pe nimeni dintre persoane. De aceea, interesul meu era cel al unui om obişnuit. Poirot fu de acord.

— Da, are aerul misterios al Orientului. Lada ar fi putut fi foarte bine a unui iluzionist de pe Tottenham Court Road; totuşi, reporterul care s-a gândit s-o numească „lada din Bagdad" a avut o inspirație fericită. Cuvântul „mister" este tot la fel gândit, plasat în juxtapunere, deşi sunt convins că e foarte puțin mister în acest caz. Totul este mai degrabă oribil şi macabru decât misterios.

— Oribil şi macabru, repetă Poirot căzut pe gânduri.

— Întreaga afacere este revoltătoare, am comentat, ridicându-mă în picioare şi începând să patrulez prin cameră. Ucigaşul îl omoară pe acest om – prietenul său – îl bagă în ladă şi o jumătate de oră mai târziu dansează în aceeaşi cameră cu soția victimei sale. Gândeşte-te! Dacă ea şi-ar fi imaginat doar un moment...

— E adevărat, zise Poirot meditativ. Acea aşa-zisă posesiune, intuiție de femeie pare să nu fi funcționat.

— Petrecăreții s-au distrat de minune, am adăugat cu un uşor fior. Şi tot timpul cât ei au dansat şi au jucat poker se afla un mort în cameră cu ei. S-ar putea scrie o piesă pe o asemenea idee.

— S-a scris, îmi răspunse Poirot. Dar consolează-te, Hastings,

Agatha Christie

Misterul lăzii din Bagdad

Din cuvinte reieşea un titlu care-ţi reţinea atenţia, lucru pe care i l-am spus şi prietenului meu Hercule Poirot. Nu ştiam pe nimeni dintre persoane. De aceea, interesul meu era cel al unui om obişnuit. Poirot fu de acord.

— Da, are aerul misterios al Orientului. Lada ar fi putut fi foarte bine a unui iluzionist de pe Tottenham Court Road; totuşi, reporterul care s-a gândit s-o numească „lada din Bagdad” a avut o inspiraţie fericită. Cuvântul „mister” este tot la fel gândit, plasat în juxtapunere, deşi sunt convins că e foarte puţin mister în acest caz. Totul este mai degrabă oribil şi macabru decât misterios.

— Oribil şi macabru, repetă Poirot căzut pe gânduri.

— Întreaga afacere este revoltătoare, am comentat, ridicându-mă în picioare şi începând să patrulez prin cameră. Ucigaşul îl omoară pe acest om – prietenul său – îl bagă în ladă şi o jumătate de oră mai târziu dansează în aceeaşi cameră cu soţia victimei sale. Gândeşte-te! Dacă ea şi-ar fi imaginat doar un moment…

— E adevărat, zise Poirot meditativ. Acea aşa-zisă posesiune, intuiţie de femeie pare să nu fi funcţionat.

— Petrecăreţii s-au distrat de minune, am adăugat cu un uşor fior. Şi tot timpul cât ei au dansat şi au jucat poker se afla un mort în cameră cu ei. S-ar putea scrie o piesă pe o asemenea idee.

— S-a scris, îmi răspunse Poirot. Dar consolează-te, Hastings, adăugă el cu blândeţe, dacă o temă a fost folosită o dată, nu există nici un motiv pentru care să nu fie utilizată din nou. Relatează drama.

Am luat ziarul şi am studiat reproducerea ştearsă a unei fotografii.

— Trebuie să fie o femeie frumoasă. Chiar şi după asta-ţi dai seama, am spus încet.

Sub poză era scris:

UN PORTRET RECENT AL DOAMNEI CLAYTON, SOŢIA BĂRBATULUI UCIS.

Poirot îmi trase ziarul.

— Da, zise. E frumoasă. Fără îndoială, ea este una dintre acelea născute să tulbure sufletele bărbaţilor.

Îmi înapoie ziarul cu un oftat.

— Slavă domnului, nu am temperament înflăcărat. Asta m-a scutit de multe încurcături. Sunt un cerebral.

Nu-mi amintesc să fi continuat să discutăm despre caz. Poirot nu a manifestat nici un interes deosebit atunci pentru el. Faptele erau atât de clare şi atât de mică era ambiguitatea în jurul lor, încât discuţia părea inutilă.

Domnul şi doamna Clayton şi maiorul Rich erau prieteni de multă vreme. În ziua cu pricina, 10 martie, familia Clayton acceptase o invitaţie de a petrece seara cu maiorul Rich. Pe la ora şapte şi jumătate, Clayton îi explică unui alt prieten – maiorul Curtiss, cu care stătea la un pahar de vin, că fusese, pe neaşteptate, chemat în Scoţia şi urma să plece cu trenul de ora opt.

— Abia o să am timp să trec pe la Jack şi să-i explic, adăugă Clayton. Marguerita se va duce, bineînţeles. Îmi pare rău, dar Jack va înţelege cum stau lucrurile.

Domnul Clayton făcu exact cum spusese. A ajuns la locuinţa maiorului Rich pe la opt fără douăzeci. Maiorul nu era acasă la ora aceea, dar servitorul său, care-l cunoştea bine pe domnul Clayton, îi spuse să intre şi să aştepte. Domnul Clayton îi răspunsese că nu avea timp, dar că va

intra să scrie un bilet. Mai adăugă că se ducea să prindă un tren.

Ca urmare, valetul îl conduse în salon.

Cinci minute mai târziu, maiorul Rich, care trebuie sa fi intrat fără ca valetul să-l audă, deschise uşa salonului, îşi chemă omul şi-i spuse să se ducă să cumpere nişte ţigări. Când se întoarse, omul i le duse stăpânului, care era, atunci, singur în salon. Normal, omul se gândise că domnul Clayton plecase.

Musafirii au sosit puţin timp după aceea: doamna Clayton, maiorul Curtiss şi familia Spence. Au petrecut seara dansând după fonograf şi jucând poker. Musafirii au plecat imediat după miezul nopţii.

A doua zi dimineaţă, venind să facă ordine în salon, valetul a fost surprins să găsească o pată mare care decolora covorul dedesubt şi în faţa unei piese de mobilier pe care maiorul Rich o adusese din Orient, denumită „lada din Bagdad”.

Instinctiv, valetul ridică capacul lăzii şi a fost îngrozit când a găsit înăuntru corpul unui bărbat ce fusese înjunghiat în inimă.

Înspăimântat, omul alergă afară din apartament şi-l aduse pe primul poliţist întâlnit. Mortul se dovedi a fi domnul Clayton. Imediat după aceea urmă arestarea maiorului Rich. Se înţelege că apărarea maiorului a constat din negarea hotărâtă a faptelor. El nu-l văzuse pe domnul Clayton în seara precedentă şi prima dată când auzise că plecase în Scoţia fusese de la doamna Clayton.

Acestea erau faptele seci ale cazului. Natural, presupuneri şi sugestii au fost din abundenţă. Strânsa prietenie şi intimitate dintre maiorul Rich şi doamna Clayton au fost atât de mult subliniate încât numai un prost nu putea să citească printre rânduri. Motivul crimei era simplu indicat.

O lungă experienţă mă învăţase să accept calomnia josnică. Motivul sugerat putea, în pofida evidenţei, să fie cu totul inexistent. O cu totul altă cauză ar fi putut precipita

deznodământul. Dar, un lucru continua să ţie clar, acela că Rich era ucigaşul.

Cum vă spun, chestiunea ar fi putut rămâne în stadiul acesta, dacă Poirot şi cu mine nu trebuia să mergem la o petrecere dată de lady Chatterton în seara aceea.

Deşi Poirot se plângea de obligaţiile sociale şi-şi declara pasiunea pentru singurătate, totuşi îi plăceau enorm treburile astea. Să se facă vâlvă în jurul tău şi să fii tratat ca un leu i se potriveau de minune.

Câteodată, pur şi simplu, exagera! L-am văzut primind cu răceală cele mai călduroase complimente, ca şi cum ar fi meritat mai mult şi făcând cele mai înfumurate remarci, pe care mi-e cam greu să le aştern pe hârtie.

Câteodată se certa cu mine în legătură cu tema aceasta.

— Dar, prietene eu nu sunt anglo-saxon. De ce să fac pe ipocritul? Da, da, asta aţi spune voi cu toţii. Pilotul care a făcut un zbor dificil, campionul de tenis se uită în jos şi bolborosesc un „nu-i nimic”. Dar ei cred asta în sinea lor? Nici vorbă. Ei admiră orice succes la altcineva. Aşa că, fiind oameni rezonabili, şi-l admiră şi pe al lor. Dar educaţia îi împiedică s-o spună. Eu nu sunt aşa. Talentele pe care le am le admir la altul. Dar, uite că se întâmplă că în domeniul meu de activitate nu e niciunul care să mă ajungă. C’est dommage! Aşa că admit pe faţă şi fără ipocrizie că sunt un om mare. Mă pricep la ordine, metodă şi psihologie într-un grad neobişnuit. Eu sunt, de fapt, Hercule Poirot! De ce m-aş înroşi, m-aş bâlbâi şi aş murmura încet că sunt foarte prost? Nu ar fi adevărat.

— Desigur, există doar un Hercule Poirot, am admis eu, cu o undă de maliţiozitate pe care, din fericire, Poirot n-o băgă în seamă.

Lady Chatterton era una dintre cele mai mari admiratoare. Totul începuse de la purtarea misterioasă a unui pechinez, după care el descoperise un lanţ ce a dus la un hoţ şi un spărgător notoriu. De atunci lady Chatterton îi aducea cele mai înalte laude.

Să-l vezi pe Poirot la o petrecere era ceva de zile mari. Hainele sale de seară impecabile, setul său remarcabil de cravate albe, perfecta simetrie a părului său trasată de cărare, luciul pomezii de pe păr şi splendoarea fără egal a faimoaselor sale mustăţi – toate combinate – creau imaginea clasică a unui dandy învederat, în asemenea momente, era greu să-l iei pe micuţul om în mod serios.

Cam pe la 11 şi 30 de minute, lady Chatterton se apropie de noi, îl luă cu eleganţă pe Poirot dintr-un grup de admiratori şi-l trase deoparte – şi, se înţelege, cu mine la remorcă.

— Aş vrea să vă duceţi în cămăruţa mea de sus, spuse lady Chatterton abia respirând, de îndată ce nu mai putea fi auzită de ceilalţi musafiri. Ştiţi unde e, domnule Poirot. Veţi găsi acolo pe cineva care are foarte multă nevoie de ajutorul dumneavoastră şi ştiu că o veţi ajuta. Este, una dintre cele mai dragi prietene ale mele, aşa că nu mă refuzaţi.

În timp ce vorbea, lady Chatterton ne conduse cu hotărâre spre o uşă pe care o deschise, după care exclamă: l-am adus Marguerita, dragă. Va face tot ce doreşti. O s-o ajutaţi pe doamna Clayton, nu-i aşa, domnule Poirot?

Şi fără să mai aştepte vreun răspuns, se retrase cu aceeaşi energie care-i caracteriza toate mişcările. Doamna Clayton şedea pe un scaun lângă fereastră. Se ridică şi veni spre noi. Era îmbrăcată în doliu şi culoarea neagră îi scotea în relief părul blond. Era o femeie de o frumuseţe aparte şi avea candoarea unui copil, ceea ce-i făcea şarmul irezistibil.

— Alice Chatterton e atât de bună, spuse ea. Ea a aranjat întrevederea. Mi-a spus că o să mă ajutaţi, domnule Poirot. Desigur, nu ştiu dacă doriţi sau nu, dar sper că da.

Îşi întinsese mâna şi Poirot i-o luase într-a lui. O ţinu pentru o clipă sau două, în timp ce o privea îndeaproape. Nu era nimic prost crescut în felul său de a se purta. Semăna mai mult cu privirea cercetătoare cu care un medic

celebru îşi priveşte un nou pacient care tocmai îi este prezentat.

— Sunteţi sigură, doamnă, că pot să vă ajut? Întreba el în cele din urină.

— Aşa spune Alice.

— Da, dar eu vă întreb pe dumneavoastră, doamnă.

Obrajii i se împurpurară puţin.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi.

— De fapt ce vreţi să fac eu, doamnă?

— Ştiţi… Ştiţi cine Sunt? Întrebă ea.

— Desigur.

— Atunci puteţi ghici ceea ce doresc să faceţi, domnule Poirot, căpitane Hastings – m-am simţit onorat că mi-a cunoscut identitatea – maiorul Rich nu l-a ucis pe soţul meu.

— De ce nu?

— Pardon?

Poirot zâmbi de mica ei încurcătură.

— Am zis „de ce nu?” repetă el.

— Nu sunt sigură că înţeleg.

— Dar e foarte simplu. Poliţia, avocaţii – toţi pun aceeaşi întrebare: de ce maiorul Rich l-a ucis pe domnul Clayton? Eu întreb invers. Vă întreb doamnă, de ce maiorul Rich nu l-a omorât pe maiorul Clayton?

— Înţeleg… De ce sunt atât de sigură? Dar ştiu. Îl cunosc pe maiorul Rich foarte bine.

— Îl cunoaşteţi pe maiorul Rich foarte bine, repetă Poirot pe un ton neutru.

Se înroşi la faţă.

— Da, asta vor spune cu toţii, te asta se vor gândi! O ştiu!

— C’est vrai. Despre asta veţi fi întrebată – cât de bine îl cunoaşteţi pe maiorul Rich. Poate veţi spune adevărul, poate veţi minţi. Este foarte necesar pentru o femeie ca să mintă. Este o armă bună. Dar sunt trei bărbaţi, doamnă, cărora o femeie ar trebui să le spună adevărul: părintelui său confesor, coaforului şi detectivului ei particular – dacă are încredere în el. Aveţi încredere în mine, doamnă?

Marguerita Clayton respiră adânc.

— Da, spuse ea. Da. Trebuie, adăugă ea cam copilăreşte.

— Atunci, cât de bine îl cunoaşteţi pe maiorul Rich?

Îl privi pentru o clipă în tăcere, apoi îşi ridică bărbia în mod sfidător.

— Am să vă răspund la întrebare. M-am îndrăgostit de Jack din prima clipă de când l-am văzut – acum doi ani. În ultimul timp, cred, a început să mă iubească şi el. Dar n-a spus-o niciodată.

— Epatant! Spuse Poirot. M-aţi scutit de un sfert de oră ca să ajung aici fără să mă învârt după deget, înţelegeţi situaţia. Soţul avea idee de sentimentele dumneavoastră?

— Nu ştiu, spuse Marguerita încet. M-am gândit, în ultimul timp, că el ar fi putut şti. Comportarea lui era diferită… Dar poate că a fost doar în închipuirea mea.

— Nu mai ştia şi altcineva?

— Nu cred.

— Şi – mă scuzaţi, doamnă – nu vă iubeaţi soţul?

Cred că sunt foarte puţine femei care ar răspunde la această întrebare aşa de simplu ca femeia asta. Ele ar încerca să-şi explice sentimentele.

Marguerita Clayton a spus doar un simplu: nu.

— Bien. Acum ştim cum stăm. După dumneavoastră, doamnă, maiorul Rich nu v-a ucis soţul. Dar vă daţi seama că toate dovezile sunt îndreptate împotriva lui. Cunoaşteţi, personal, vreo eroare în aceste dovezi?

— Nu. Nu ştiu nimic.

— Când v-a spus prima dată soţul dumneavoastră despre vizita în Scoţia?

— Chiar după prânz. Zicea că e plictisitor, dar că trebuie să se ducă. A spus că era ceva în legătură cu evaluarea unui teren.

— Şi apoi?

— A plecat la club, cred. Nu l-am mai revăzut.

— Acum în ce-l priveşte pe maiorul Rich, cum s-a purtat în seara aceea? Ca de obicei?

— Da, aşa cred.
— Nu sunteţi sigură? Marguerita se încruntă.
— Era puţin distant. Cu mine, nu cu ceilalţi. Dar, am crezut că ştiam de ce-i aşa. Mă înţelegeţi? Sunt sigură că reţinerea sau… Sau lipsa de atenţie, mai bine zis, n-avea nimic de-a face cu Edward. A fost surprins când a auzit că Edward plecase în Scoţia, dar, nu prea mult.
— Şi nimic altceva neobişnuit nu vi s-a întâmplat dumneavoastră în seara aceea? Marguerita se gândi.
— Nu, absolut nimic.
— Aţi… Observat lada?
Scutură din cap înfiorată.
— Nici nu mi-o amintesc sau cum arăta. Am jucat poker aproape toată seara.
— Cine-a câştigat?
— Maiorul Rich. Eu am avut mare ghinion, ca şi maiorul Curtiss. Familia Spence a câştigat puţin, dar maiorul Rich a fost principalul câştigător.
— Când s-a încheiat petrecerea?
— Cred că pe la 12 şi 30 de minute. Am plecat cu toţii împreună.
— Ah!
Poirot tăcu, pierdut în gânduri.
— Aş fi vrut să vă ajut mai mult, spuse doamna Clayton. Dar se pare că n-am putut să vă spun decât prea puţin.
— Despre prezent – da. Dar despre trecut, doamnă?
— Trecut?
— Da. N-au fost incidente?
Ea se înroşi.
— Vă referiţi la omuleţul ăla groaznic care s-a împuşcat. N-a fost vina mea, domnule Poirot. Serios. Nu a fost.
— Nu mă gândeam în mod expres la acel incident.
— Duelul acela ridicol? Dar italienii se duelează. Am fost aşa de fericită că omul nu a fost omorât.
— Trebuie să fi fost o uşurare pentru dumneata, comentă Poirot pe un ton grav.

Ea îl privea cu îndoială. El se ridică şi-i luă mâna într-a lui.

— Eu n-o să mă bat în duel pentru dumneata, doamnă, spuse el. Dar am să fac ce mi-aţi cerut. Am să descopăr adevărul. Şi să sperăm că instinctul dumitale este corect, că adevărul vă va ajuta şi nu vă va dăuna.

Avurăm prima întrevedere cu maiorul Curtiss. Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, de o construcţie militară, cu părul foarte negru şi faţa bronzată. Cunoştea de câţiva ani familia Clayton, ca şi pe maiorul Rich. El a confirmat relatările din presă.

Clayton şi cu el băuseră ceva împreună la club, cu puţin înainte de 7 şi 30 de minute şi Clayton îi spusese atunci despre intenţia lui de a trece pe la maiorul Rich în drumul său spre gară.

— Cum a fost comportamentul domnului Clayton? Era deprimat sau vesel?

Maiorul stătu pe gânduri. Era un om nu prea vorbăreţ.

— Părea într-o dispoziţie bună, spuse, în sfârşit.

— N-a spus nimic despre faptul că era în relaţii reci cu maiorul Rich?

— Doamne sfinte, nu, nu. Erau prieteni.

— N-a obiectat faţă de prietenia soţiei sale cu maiorul Rich?

Maiorul se făcu foarte roşu la faţă.

— Aţi citit ziarele alea nenorocite cu minciunile şi insinuările lor. Bineînţeles că nu a obiectat. Chiar mi-a zis: „Marguerita se duce, desigur”.

— Înţeleg. Acum, în timpul serii, comportarea maiorului Rich a fost la fel ca de obicei?

— N-am observat nici o deosebire.

— Şi doamna? Şi ea a fost ca de obicei?

— Ei bine, reflectă el, acum când mă gândesc, a fost cam tăcută. Ştiţi, gânditoare şi distrată.

— Cine au sosit primii?

— Familia Spence. Ei erau acolo când eu am ajuns. De fapt, trecusem pe la doamna Clayton, dar ea deja plecase.

Aşa că am ajuns acolo puţin mai târziu.

— Şi cum v-aţi distrat? Aţi dansat? Aţi jucat cărţi?

— Amândouă. Întâi am dansat.

— Dar eraţi cinci?

— Da, dar nu contează, pentru că eu nu dansez. Eu puneam discurile şi ceilalţi dansau.

— Cine a dansat cel mai mult, cu cine?

— Ei, de fapt, familiei Spence îi place să danseze împreună. Au o idee fixă în legătură cu asta, figuri de dans şi chestii de-astea.

— Deci, doamna Clayton a dansat mai mult cu maiorul Rich?

— Exact.

— Şi-apoi aţi jucat poker?

— Da.

— Şi când aţi plecat?

— O, destul de devreme. Puţin după miezul nopţii.

— Aţi plecat cu toţii împreună?

— Da. De fapt, am oprit un taxi, am lăsat-o întâi pe doamna Clayton, apoi am coborât eu şi familia Spence a plecat cu el spre Kensington.

Următoarea noastră vizită a fost la doamna şi domnul Spence. Numai doamna Spence era acasă, dar relatarea ei privind seara se suprapunea cu cea a maiorului Curtiss, cu excepţia faptului că etala o uşoară acreală cu privire la norocul maiorului Rich la cărţi.

Anterior, în dimineaţa aceea, Poirot vorbise la telefon cu inspectorul Japp de la Scotland Yard. Ca urmare, am sosit la casa maiorului Rich unde servitorul său, Burgoyne, ne aştepta.

Mărturia valetului a fost foarte precisă şi clară.

Domnul Clayton sosise la ora opt fără douăzeci de minute. Din nefericire, maiorul Rich ieşise tocmai în clipa aceea. Domnul Clayton spusese că nu putea aştepta pentru că trebuia să prindă un tren, dar că avea să lase un bilet. Ca urmare, se duse în salon să-l scrie. De fapt, Burgoyne nu-şi

auzise stăpânul când a intrat, pentru că spăla baia şi maiorul Rich deschisese, desigur, cu propria sa cheie. După părerea sa, cam după vreo zece minute, maiorul Rich l-a chemat şi l-a trimis să cumpere ţigări. Nu, nu intrase în salon. Maiorul Rich stătuse în prag. S-a reîntors cu ţigările după cinci minute şi atunci a intrat în salon, în care nu era decât stăpânul său stând lângă fereastră şi fumând. Acesta îl întrebase dacă-i pregătise baia şi, după ce-i răspunsese afirmativ, se dusese să se spele. Burgoyne nu-i pomeni de domnul Clayton, pentru că presupunea că stăpânul său îl găsise acolo şi-l condusese la uşă singur. Comportarea stăpânului său fusese exact la fel ca de obicei. Făcuse baie, se schimbase şi imediat după aceea doamna şi domnul Spence au sosit, urmaţi de maiorul Curtiss şi doamna Clayton.

Burgoyne explică că nu-i trecuse prin cap ca domnul Clayton să fi plecat înaintea întoarcerii stăpânului său. Pentru asta, domnul Clayton ar fi trebuit să trântească uşa din faţă după el şi valetul era sigur că acest lucru l-ar fi auzit. În aceeaşi manieră impersonală, Burgoyne trecu la momentul descoperirii cadavrului. Pentru prima dată, mi-am îndreptat atenţia spre lada fatală. Era o piesă de mobilier mare aşezată la perete, lângă dulăpiorul cu fonograf. Era făcută din lemn negru şi ornată cu o mulţime de cuie de alamă. Capacul se deschidea destul de simplu. M-am uitat înăuntru şi m-am înfiorat. Deşi fusese bine frecată mai rămăseseră pete evidente.

Deodată, Poirot scoase o exclamaţie.

— Găurile acelea, de acolo, Sunt curioase. S-ar putea spune că au fost făcute de curând.

Găurile în cauză se aflau în partea dinspre zid a lăzii. Erau vreo trei sau patru. Erau cam de vreo opt milimetri în diametru şi, cu siguranţă, lăsau impresia că fuseseră făcute de curând. Poirot se aplecă să le examineze, uitându-se întrebător la valet.

— E foarte curios, sir. Nu-mi amintesc să le fi văzut vreodată în trecut, deşi, poate, nu le-am observat.

— Nu contează, spuse Poirot.

După ce a închis capacul lăzii, făcu nişte paşi înapoi în cameră până când ajunsese să stea cu spatele rezemat de fereastră. Atunci, deodată puse o întrebare.

— Spune-mi, când i-ai adus ţigările stăpânului tău în seara aceea nu era ceva nelalocul lui în cameră?

Burgoyne a ezitat o, clipă, apoi, cu o uşoară şovăire, răspunse:

— E ciudat ceea ce spuneţi, sir. Acum când v-aţi referit la asta, era. Paravanul de acolo care împiedică curentul din uşa dormitorului era mutat puţin mai la stânga.

— Cam aşa?

Poirot se îndreptă înainte şi trase de paravan. Era o chestie frumoasă din piele pictată. Deja ascundea puţin lada şi când Poirot o trase, cum spuse valetul, o acoperea cu totul.

— Aşa, domnule, spuse servitorul, era întocmai.

— Şi în dimineaţa următoare?

— Era tot aşa. Îmi amintesc. L-am dat la o parte şi atunci am văzut pata. Am dat covorul la curăţat, sir. De aceea scândurile sunt goale.

Poirot încuviinţă.

— Înţeleg, mulţumesc, spuse el. Puse o bancnotă în palma valetului.

— Mulţumesc, sir.

— Poirot, i-am spus când am ieşit pe stradă, chestia aia cu paravanul este vreun element în sprijinul lui Rich?

— Este încă un element împotriva lui, spuse Poirot supărat. Paravanul a ascuns lada de restul camerei. El a ascuns şi pata de pe covor. Mai devreme sau mai târziu sângele avea să treacă prin lemn şi să păteze covorul. Paravanul trebuia să împiedice pentru moment descoperirea. Dar, e ceva ce nu înţeleg. Valetul, Hastings, valetul.

— Ce-i cu valetul? Pare un tip foarte inteligent.

— Cum spui, foarte inteligent. Este atunci credibil ca maiorul Rich să nu-şi dea seama că valetul va descoperi cu siguranţă cadavrul dimineaţa următoare? Imediat după crimă, el n-a avut timp pentru altceva, se înţelege. El bagă cadavrul în ladă, trage paravanul în faţa ei şi-şi petrece seara sperând s-o scoată la capăt. Dar după plecarea musafirilor? Sigur, atunci era momentul să se dispenseze de cadavru.

— Poate că a sperat ca valetul să nu observe pata.

— Asta, mon ami, este absurd. Un covor pătat este primul lucru pe care un servitor bun ar trebui să-l observe. Şi maiorul Rich se duce la culcare şi sforăie acolo confortabil şi nu face absolut nimic în legătură cu asta. Foarte interesant şi remarcabilă treabă.

— Curtiss trebuie să fi văzut petele când schimba discurile în seara aceea? Am sugerat eu.

— E puţin probabil. Paravanul aruncă o umbră întunecată chiar acolo. Nu, dar încep să văd. Da, ca prin ceaţă încep să văd.

— Ce să vezi? Am întrebat cu nerăbdare.

— Posibilităţile, să zicem, ale unei explicaţii alternative. Următoarea noastră vizită va face lumină asupra lucrurilor.

L-am vizitat pe doctorul care examinase cadavrul. Relatarea lui a fost o simplă recapitulare a ceea ce declarase la anchetă. Mortul fusese înjunghiat în inimă cu un cuţit lung şi subţire, asemănător unui stilet. Cuţitul fusese lăsat în rană. Moartea intervenise instantaneu. Cuţitul îi aparţinea maiorului Rich şi, de obicei, se afla pe birou. Nu erau amprente pe el, înţelesese doctorul. Fusese ori şters, ori ţinut într-o batistă, în ce priveşte ora, putea fi oricare între şapte şi nouă.

— Nu putea, de exemplu, să fi fost omorât după miezul nopţii? Întrebă Poirot.

— Nu, asta v-o spun cu precizie. Ora zece este exclusă, dar, mai clar indicată pare a fi perioada între 7 şi 30 de

minute şi opt.
— Mai este posibilă o a doua ipoteză, spuse Poirot când ne-am întors acasă. Mă întreb dacă o vezi, Hastings. Pentru mine este foarte simplă şi mai am nevoie de un singur element pentru a clarifica afacerea definitiv.
— Degeaba, nu mă prind, am zis.
— Dar fă un efort, Hastings. Fă un efort.
— Foarte bine, la 7 şi 40 de minute Clayton este viu, bine mersi. Ultima persoană care l-a văzut viu este Rich.
— Aşa presupunem noi.
— Şi nu-i aşa?
— Uiţi, mon ami, că maiorul Rich neagă asta. El afirmă explicit că Clayton plecase înainte de a veni el.
— Dar valetul spune că l-ar fi auzit pe Clayton plecând din cauza zgomotului făcut de uşa trântită. Şi, de asemenea, dacă Clayton plecase, când s-a reîntors? El n-ar fi putut să se reîntoarcă după miezul nopţii, întrucât doctorul spune categoric că murise cu cel puţin două ore înainte. Aceasta lasă loc unei singure alternative.
— Da, mon ami, spuse Poirot.
— Că în cele cinci minute cât Clayton a fost singur în salon, altcineva a intrat şi l-a ucis. Dar, aici avem aceeaşi problemă. Dacă cineva cu o cheie putea să intre, fără ştirea valetului, atunci, în acelaşi fel, ucigaşul, la plecare, ar fi trântit uşa şi valetul l-ar fi auzit.
— Exact, făcu Poirot Şi atunci…
— Şi atunci… Nimic, am spus. Nu văd nici o altă soluţie.
— E păcat, murmură Poirot. Şi este atât de extrem de simplu, ca ochii de un albastru senin ai doamnei Clayton.
— Chiar crezi…
— Nu cred nimic până când nu am dovada. O mică dovadă mă va convinge.
Apucă receptorul şi-l sună pe Japp la Scotland Yard.
Douăzeci de minute mai târziu ne aflam în faţa unei grămăjoare de obiecte aşezate pe o masă. Ele reprezentau conţinutul buzunarelor celui ucis.

Erau o batistă, o mână de mărunţiş, un portmoneu conţinând trei lire şi zece şilingi, câteva chitanţe şi o poză terfelită a Margueritei Clayton. Mai erau un briceag, un stilou din aur şi-o unealtă grea din lemn.

La aceasta din urmă sări Poirot. O răsuci şi mai multe aşchii căzură.

— Vezi, Hastings, un burghiu şi tot restul Ah! E o chestie câteva minute să faci nişte găuri cu asta într-o ladă.

— Găurile pe care le-ara văzut?

— Exact

— Vrei să spui că însuşi Clayton le-a făcut?

— Mais oui, mais oui! Ce ţi-au sugerat ţie găurile acelea? Ele nu erau ca să vezi prin ele, pentru că erau în spatele lăzii. Pentru ce erau ele, atunci? Clar, pentru aer. Dar nu faci găuri pentru un cadavru, deci, evident, ele nu au fost făcute de ucigaş. Ele sugerează un lucru – şi numai un singur lucru – acela că un om urma să se ascundă în ladă. Şi, de îndată, pe această ipoteză, lucrurile încep să se înţeleagă. Domnul Clayton este gelos pe soţia sa şi pe Rich. El foloseşte, vechiul truc de a pretinde că pleacă, îl urmăreşte pe Rich când iese, apoi este primit în casă, este lăsat singur să scrie un bilet, repede face găurile acelea şi se ascunde în ladă. Soţia sa urmează să vină în seara aceea. E posibil ca Rich să-i expedieze pe ceilalţi, e posibil ca ea să mai rămână după ce au plecat ceilalţi sau să pretindă că pleacă şi să se reîntoarcă. Orice ar fi, Clayton va şti. Orice este preferabil chinului îngrozitor al bănuielii pe care îl îndură.

— Atunci vrei să spui că Rich l-a omorât după ce oaspeţii plecaseră? Dar, doctorul a spus că este imposibil.

— Exact. După cum vezi, Hastings, el trebuie să fi fost ucis în timpul serii.

— Dar toţi erau în cameră!

— Sigur, spuse Poirot grav. Vezi frumuseţea combinaţiei? Toţi erau în cameră. Ce alibi! Ce sang froid, ce nervi, ce îndrăzneală!

— Tot nu înţeleg.

— Cine s-a dus după paravan să pornească fonograful şi să schimbe discurile? Fonograful şi lada erau alături, aminteşte-ţi. Ceilalţi dansează – fonograful cântă. Şi omul care nu dansează ridică de la ladă capacul şi înfige cuţitul, pe care tocmai îl strecurase în mânecă, adânc în trupul celui ce se ascunsese acolo.

— Imposibil! Omul ar fi strigat.

— Nu dacă ar fi fost drogat mai întâi.

— Drogat?

— Da. Cu cine a băut Clayton la 7 şi 30 de minute? Ah! Acum vezi. Curtiss! Curtiss i-a împuiat capul lui Clayton cu suspiciuni împotriva soţiei sale şi a lui Rich. Curtiss îi sugerează acest plan – vizita în Scoţia, să se ascundă în ladă, gestul final de a mişca paravanul. Nu Clayton trebuie să ridice capacul puţin şi să se dezmorţească – nu, asta o va putea face chiar el, Curtiss, neobservat. Planul este al lui Curtiss şi observă frumuseţea lui, Hastings. Dacă Rich ar vedea că paravanul este deplasat şi l-ar muta la loc, atunci nu se întâmplă nimic rău. El poate face un alt plan. Clayton se ascunde în ladă, narcoticul slab, pe care Curtiss i l-a administrat, îşi face efect. Cade în inconştienţă. Curtiss dă la o parte capacul şi loveşte, în timp ce fonograful continuă să cânte „Conducându-mi iubita acasă”. Mi-am regăsit vocea.

— De ce, dar de ce? Poirot ridică din umeri.

— De ce un om s-a împuşcat? De ce doi italieni s-au duelat? Curtiss are un temperament pasional foarte puternic. El o dorea pe Marguerita Clayton. Cu soţul şi Rich scoşi din joc, ea s-ar dărui lui, trebuia să se fi gândit el.

Şi adăugă pe gânduri:

— Aceste femei copilăroase… Ele sunt foarte periculoase. Dar, mon dieu! Ce capodoperă artistică! Mi-ar merge la inimă să spânzur un om ca ăsta. Poate că eu însumi sunt un geniu, dar sunt capabil de a recunoaşte geniul şi la alţi

oameni. Eu, Hercule Poirot, ţi-o spun. O crimă perfectă, mon ami. Epatant!

SFÂRŞIT